

Részjelentés, november 1.

Az V. Kukorica Termésverseny és a Top20 kísérletek jellemző részadatai

A Termésverseny szervezése során szerzett tapasztalatok:

A nyári hőségben nem csak a víz, de a versenyzési kedv is erős párologásnak indult. Kevesen bíztak abban, hogy a termés elfogadható szinten alakulhat. Ez a várakozás csak többé-kevésbé bizonyult megalapozottnak. Mint kiderült, a helyes agrotechnikával, megfelelő tápanyag ellátással és növényvédelemmel előkészített kukoricatáblák jelentős részén az elmúlt évinél nagyobb, sőt, helyenként kifejezetten jó termés is kialakulhatott. Csodák természetesen nincsenek. Erősen kötött, vagy homokos, löszös váztaajokon, hacsak nem volt „kegyes az ég”, a legjobb agrotechnika alkalmazása mellett is bekövetkezhetett a kudarc.

A jelentkezésüket sikeresen benyújtó versenyzők száma alapján az előző évekhez képest visszaesett a jelentkezési kedv, s saját korábbi várakozásainkhoz képest is az 54 bejelentett parcellaszámot nagyon kevésnek tartjuk.

1. táblázat: Az V. Termésverseny általános adatai

Megnevezés	Értékek
Összes parcella száma	54
Lezárt	50
Várakozó	4
Érvényes	46
Meghiúsult	4
Eddig betakarított parcellák száma	50
Teljes területű betakarítás	12
Harmadolással betakarított	34
14 tonna feletti	0
13 -14 tonna közötti	3
12 - 13 tonna közötti	12
10 - 12 tonna közötti	13
10 tonna alatti	18

Versenymérési tapasztalatok

Ugyancsak az időjárási hatásokat figyelembe véve azt vártuk, hogy a versenyparcellák betakarítása viszonylag korán megkezdődik, s a betakarított parcellák száma már szeptemberben jelentős lehet. Ezzel szemben október 18.-ig összesen 14 parcella betakarítására került sor, amely alig éri el a 25%-ot.

Azt tapasztaltuk, hogy a teljes területű betakarításokat még nem lehet teljesen kiiktatni. Ennek két oka van: egyrészt a kisebb területeken gazdálkodók nem mindig tudnak kellően nagy táblát kijelölni versenyzés céljára, s az 5 hektár területet alig meghaladó táblákon a forgózás és a szélek levágása a területhiány miatti kiesést jelentenék. Másrészt előfordul, hogy a terület szabálytalansága változó gépalj-hosszokat eredményez, s emiatt körülményesnek mutatkozik a mérés. Ilyenkor az ellenőr kompromisszumos megoldás melletti döntésre kényszerülhet, ha egyáltalán a még elfogadható pontosságú mérést lehetségesnek tartja. Jóllehet, a Szabályzat lehetővé teszi a teljes betakarítás

esetén az ellenőrzési többletköltségek megtérítésének kérését, ezzel a lehetőséggel eddig még nem élt a Versenybizottság.

Nemesítő házak és hibridek

A kukoricatermesztés versenyképes fejlődésének a kulcsa a genetikai háttér minősége. Minden lépésre, amelyet a gazda végrehajt a termesztő táblán, a hibridnek kell reagálnia. A hibrid hasznosítja a tápanyagot és vizet, tűri vagy nem tűri a gyomirtó szereket, a hőséget, a hiányokat, késői vagy korai vetést. Az eredmények értékelésekor tehát nem lehet elvonatkoztatni az elvetett hibridtől, annak tulajdonságaitól, s csak ennek tükrében lehet a termesztési módszereket elemezni.

A 2. és 3. táblázat arról tanúskodik, hogy még nem tükröződnek a versenyben a vetőmag-piaci viszonyok. A két vezető pozícióban lévő nemesítő ház anyagai meghatározóak a részvételben, jóllehet a Termésverseny egyik fő célja, hogy esélyt adjon bármely, a termesztési igényeknek megfelelő hibrid

bemutatkozására. A verseny az a terep, ahol a termék megtalálhatja a teljesítmény kifejtéshez szükséges, számára legmegfelelőbb körülményeket.

2. táblázat: A versenyben szereplő hibridek által képviselt nemesítők

Nemesítők	Érték	Megjegyzés
Monsanto	36	Főtámogató
DuPont-Pioneer	12	
Saaten-Union	3	Ezüst érmes támogató
Syngenta	1	Ezüst érmes támogató
RAGT	1	ProZea támogató
Limagrain	1	

Mindamellet a 3. táblázatban feltüntetett hibridsorrend jó áttekintést ad a hazai termesztés lehetőségeiről. Megtalálhatók a termesztésben és a versenyben már bizonyított szereplők, mint az Év Kukoricája 2012 (a DKC5276), az eddigi versenyt nyerők közül a DKC4975, a DKC4995 és DKC4490. De a további előkelő helyezettek mellett megjelentek a reménységek is, olyan újdonságok, amelyek a globális klímaváltozás Kárpát-medencei – elég riasztó – változatának

elviselésére ígérnek válszt.

Ismeretes mindenki előtt Szponzori programunk, mellyel ösztönözzük, hogy a fajták kiválasztásában a versenyzők ne maradjanak magukra, hanem élvezzék a nemesítő házak szakembereinek támogatását is. Ez a terméktámogatás egy olyan formája, amely kulcsa lehet egy-egy versenyparcellán az ott elvetett hibrid sikeres szereplésének.

3. táblázat: Az V. Kukorica Termésversenyben szereplő hibridek és előfordulásuk gyakorisága

	Hibridek	Érték	Nemesítő		Hibridek	Érték	Nemesítő
1	DKC5276	11	Monsanto	13	DKC4964	1	Monsanto
2	DKC5007	7	Monsanto	14	DKC5222	1	Monsanto
3	DKC4590	4	Monsanto	15	DKC6120	1	Monsanto
4	DKC4795	4	Monsanto	16	P9175	1	Pioneer
5	P0216	4	Pioneer	17	P9528	1	Pioneer
6	DKC5190	3	Monsanto	18	P9578	1	Pioneer
7	DKC4995	2	Monsanto	19	PR34N43	1	Pioneer
8	PR37N01	2	Pioneer	20	PR37F73	1	Pioneer
9	Superbia	2	Saaten-Union	21	PR37V52	1	Pioneer
10	Labelli	1	Limagrain	22	Phileaxx	1	RAGT
11	DKC4490	1	Monsanto	23	SUPRA	1	Saaten-Union
12	DKC4717	1	Monsanto	24	NKColumbia	1	Syngenta

A jelentkezők régiók és kategóriák közötti megoszlása:

A versenyt régiók és kategóriák szerint értékeljük. Ebben az évben a magyarországi 5 régió kivül ismét csak a Szerbiai Vajdaságból regisztráltunk versenyzőket. Öröm az ürömben, hogy az érvényes regisztrációk száma alapján ismét kiosztható lesz a Kárpát-medencei Nagydíj. Mindenképpen nagy szó, még akkor is, ha nem több határon-túli régió emeli rangját.

Az egyes régiók szereplését elemezve megállapíthatjuk, hogy – az általános visszaesés mellett – továbbra is nagyon hiányos a 4. Régió. Ebben a régióban nincs meg a díjkiosztási minimum eléréséhez szükséges 5 versenyző, de fájlató több, az ország kukoricatermesztésében jelentős szerepet

4. táblázat: A versenyzők régiók szerinti megoszlása és az eddig elért eredmények

Régiók	Par-cella	Átlagtermés kg/ha	Maximum
1	7	11216	12574
2	14	9345	13484
3	9	10774	13175
4	4	11042	12441
5	13	11759	13632
KV	4	7197	11656
ö	3	10821	12753

játszó megye képviselőjének szerénysége, vagy hiánya is. A művelési kategóriákban növekedett a szántás nélküli versenyterületek aránya, de az öntözött kategóriában még mindig nincs előrelépés. A 3 öntözött parcella közül kettőnek csak az előveteménye volt öntözött! A Versenybizottság úgy döntött, hogy ebben az évben, a minimális részvétel hiányában is még utoljára kiosztja a minimális kritériumokat el nem érő területi és művelési kategóriákban a díjakat. A jövőre nézve inkább a jobb megszervezésükre fektetnek nagyobb hangsúlyt. (A területi kategóriáknál lehetőség van az átsorolásra, ill. mindkettőnél a helyezések megállapítására, díjazás nélkül. Fontosnak tartjuk azonban, hogy lehetőleg minden természetesi tájunk kellő részvétellel képviseltesse magát, és elengedhetetlennek tartjuk az ország mezőgazdaságának fejlődését alapvetően meghatározó öntözésfejlesztés megjelenítését is a Kukorica Termésversenyben.)

5. táblázat: A versenyparcellák művelési kategóriák szerinti megoszlása

Művelés szerint	Érték	Megjegyzés
Száraz	51	Az elővetemény sem öntözhető
Öntözött	3	Ha legalább az elővetemény öntözött
Szántással (csak a szárazból)	37	Az elővetemény lekerülésétől számítva
Szántás nélkül (csak a szárazból)	13	Az elővetemény lekerülésétől számítva

Ami még vissza van:

A Termésversenyben résztvevő parcellák betakarításának ellenőrzése a végéhez közeledik. Összesen 4 parcella van hátra, a Nyírségben. Műszaki hibák és különösen az esők miatt kis csúszás következett be, s néhány parcella betakarítása áttolódott november első napjaira. Kíváncsian várjuk, hogy az utolsó ellenőrzések hoznak-e változást!

A Top20 kísérletek tapasztalatai

A délvidéki kísérletektől eltekintve sikerült elvetni az elfogadott határidő kereteken belül, s kevesebb kelési, gyomirtási problémával küzdöttünk, mint az előző években. Kevesebb kárt okoztak a talajlakó kártevők is.

5. táblázat: A Top20 kísérletek helyenkénti termésátlagai (beérkezett adatok alapján)

Kísérleti hely	Koraiak, t/ha	Középérésűek, t/ha	Kísérleti hely	Koraiak, t/ha	Középérésűek, t/ha
Bruck (AT)	n.a.	n.a.	Hódmezővásárhely	11,89	10,26
Pacsa	9,80	10,19	Cegléd	8,22	11,15
Kaposvár	5,39	5,89	Jászboldogháza	10,68	10,20
Dalmand	9,24	12,23	Mezőhegyes	10,37	11,18
Bóly	11,65	9,74	Csárdaszállás	10,52	11,10
Iregszemcse	10,03	10,21	Békéscsaba	10,58	10,77
Martonvásár	n.a.	n.a.	Gyulatanya	10,73	11,99
Maglic (SRB)	8,65	8,59	Kísérletek átlaga	9,83	10,27

Az ország déli vidékeitől és a Délvidéktől eltekintve a moly- és gypottok bagolylepke által okozott károsítás is mérsékeltebb volt. Ennek oka az lehetett, hogy a kukoricamoly egyébként erős második rajzása megkésett, s a gypottok bagolylepke is később, a viaszérés vége felé jelentkezett.

Függelék:

6. táblázat: Az V. Kukorica Termésverseny időszakos (nem hivatalos) betakarítási eredményei

	Régió	Versenyző neve	Termés* kg/ha (14,5% szem- nedvességre számolva)		Régió	Versenyző neve	Termés* kg/ha (14,5% szem- nedvességre számolva)
1	1	Hartmann Farm Kft	12574	26	3	Heki-Farm Kft.	Várákozik
2	1	Hartmann Farm Kft	12393	27	3	Papp György	Várákozik
3	1	Hartmann Farm Kft	12366	28	4	Ötvös Tibor	12441
4	1	Hartmann Imre	12127	29	4	Febagro Zrt.	11061
5	1	Körmendi Szilárd	11444	30	4	Héjja Testvérek Kft	10426
6	1	Répcsevölgye 2001 Kft.	9940	31	4	Agroland 2004 kft	10238
7	1	Németh Andrea	7670	32	5	Kardos Ferenc	13632
8	2	Papp László	13484	33	5	Kovács Sándor	12939
9	2	Ifj. Farkas Károly	12944	34	5	Kovács Sándor	12910
10	2	Szilvási János	11411	35	5	Menyhárt Farm Kft	12602
11	2	Fitoprodukt Kft.	9405	36	5	Menyhárt Szabolcs	12374
12	2	Csepregi Attila	9253	37	5	Nagy Csaba**	11482
13	2	Csepregi Attila	8822	38	5	Szima György	11464
14	2	Dalmand Zrt.	8138	39	5	Baji László EV	11453
15	2	Feketesár Zrt	7525	40	5	Kardos Csaba	11118
16	2	Feketesár Zrt	7510	41	5	Dávid Máté	10966
17	2	Feketesár Zrt	7284	42	5	Petrusz Sándor	10756
18	2	ifj. Papp László	7017	43	5	Solanum Kft	9415
19	2	Deák István	Várákozik	44	KV	Borsos Csaba	11656
20	3	György Dániel	13175	45	KV	Lódi Gáspár	6819
21	3	György Gergő Dániel	12047	46	KV	id. Pál Károly	5464
22	3	Sztrakon Zsolt	9030	47	KV	ifj. Pál Károly	4847
23	3	Takács Á. Takács N.	8843	48	ö	Paár László	12753
24	3	Papp Mihály	Várákozik	49	ö	Nagy Sándor	10143
25	3	Papp György	Várákozik	50	ö	Borsos Csaba	9566

*Nem hivatalos eredmények! **Területhiányos, tanúsított eredmény

Részjelentésünkben nem törekedtünk a teljességre, de azokat az eredményeket, amelyeket elég megbízhatónak tartottuk, s várható, hogy a Versenybizottság hitelesíti, itt közöljük. A megíúsult parcellák nem szerepelnek a felsorolásban. Nem választottuk ki a szántás nélküli eredményeket sem, de megjelöltük azokat, akik még várákoznak.

Kőszárhegy, 2013. november 2.

dr. Szieberth Dénes